

Винахід відноситься до медицини, а саме: до стоматології, - і може бути використаний в комплексному методі профілактики карієсу зубів. Відомий спосіб профілактики карієсу препаратом рослинного походження - елеутерококом (Жук І.В., Ісакова Т.І. Метод хронопрофілактики карієсу зубів // Актуальні проблеми сучасної стоматології та загальної медицини. - Дніпропетровськ, 1993. - С. 49-60).

Однак спиртовий екстракт елеутерококу може викликати алергічні реакції, перезбудження, порушення сну. До недоліків слід віднести і незручну форму використання (краплі) для дітей і підлітків, що потребує дозування під наглядом дорослих. Крім того, дія екстракту елеутерококу визначається дією біологічно активних речовин рослини, де відсутні вітамінно-мінеральні складові.

В основу винаходу поставлено задачу створити спосіб профілактики карієсу шляхом підвищення неспецифічної резистентності організму рослинним адаптогеном ехінацеєю пурпуровою разом з вітамінно-мінеральним комплексом "Дуовіт", що забезпечить підвищення і місцевого імунітету ротової порожнини та зміцнить тканини зубів.

Ехінацея пурпурова - природний адаптоген, не має побічної дії та протипоказань, а форма випуску препарату у вигляді льодяників (Dr. Peter Theiss Naturwaren OHG D-66424 Hamburg) є найбільш привабливою і прийнятною лікарською формою для дітей і підлітків.

Вітамінно-мінеральний комплекс "Дуовіт" (KRKA, Slovenia) - дієтичний продукт, до складу якого входять 11 вітамінів і 8 мінералів, в тому числі кальцій і фосфор, драже якого випускається з врахуванням вікової і добової потреби для дітей і підлітків.

Даних про використання ехінацеї пурпурової та вітамінно-мінерального комплексу "Дуовіт" в стоматології немає.

Поставлена задача досягається тим, що після санації ротової порожнини, герметизації фісур жувальних зубів фторлаком призначається профілактичний курс лікування за схемою: по одному льодянику ехінацеї пурпурової тричі на день протягом одного місяця та по одному вітамінному драже вранці і по одному мінеральному драже "Дуовіт" ввечері протягом 20 днів, один раз на рік.

Суттєвою відзнакою запропонованого способу є використання ехінацеї пурпурової за новим призначенням. З метою оптимізації карієспрофілактичного ефекту ехінацея пурпурова інтегрована з вітамінно-мінеральним комплексом "Дуовіт".

Спосіб пояснюється прикладом.

Приклад: Хвора С., 15 років, звернулася зі скаргами на значне ураження зубів карієсом. Діагноз: карієс зубів, декомпенсована форма. При клінічному обстеженні виявлено: індекс КРВ - 13, КРВ+кп - 17 (пломби в 25, 36 зубах; гострий середній карієс в 17, 11, 21, 24 зубах; хронічний середній карієс в 26, 37, 45, 47 зубах; гострий глибокий карієс в 14 зубі; гострий загальний пульпіт 16 зуба; відсутній 46 зуб). Тест резистентності емалі - ТЕР - 9 балів; пігієнічний індекс - ГІ - 1,8 балів; стан місцевого імунітету знаходиться на низькому рівні: секреторний імуноглобулін А - 0,087 г/л; лізоцим слини - 2,4 мкг/мл; стан загального імунітету - реакція адсорбції мікроорганізмів - РАМ - знижена.

Після санації ротової порожнини, герметизації фісур жувальних зубів фторлаком призначений курс профілактичного лікування льодяниками ехінацеї пурпурової разом з вітамінно-мінеральним комплексом "Дуовіт" за наведеною схемою. Стан місцевого і загального імунітету, індекси КРВ, ГІ, ТЕР, КРПЕ визначались через 1-2,5 роки після курсу лікування.

Через 1-2,5 роки Sig A та лізоцим слини підвищились, відповідно, до 0,287-0,295 г/л та 8,9-9,12 мкг/мл; РАМ підвищена. Покращився ГІ - 1,6-1,3 бали; підвищився ТЕР - 6,5-4,5 бали. Спостерігається стабілізація карієсу впродовж 2,5 роки.

Запропонованим способом проведено профілактичне лікування у 30 підлітків, у яких середні індекси складають:

КРВ	ГІ	ТЕР	КРПЕ
4,04±0,54;	-	2,39±0,13 бали;	-

Через 1-2,5 роки становить 0,24. Через 1-2,5 роки покращились, відповідно: ГІ - 1,78±0,08 - 1,33±0,05 балів; ТЕР - 3,55±0,20 - 2,42±0,11 бали (p<0,05); Sig A - 0,232±0,019 - 0,265±0,006 г/л; лізоцим слини - 8,04±0,41 - 8,9±0,12 мкг/мл; РАМ - підвищена.

Через 1 рік спостерігається стабілізація карієсу, КРВ - 4,04±0,54; через 2,5 роки КРВ - 4,28±0,54; приріст карієсу через 2,5 роки становить 0,24. Через 1-2,5 роки покращились, відповідно: ГІ - 1,78±0,08 - 1,33±0,05 балів; ТЕР - 3,55±0,20 - 2,42±0,11 бали (p<0,05); Sig A - 0,232±0,019 - 0,265±0,006 г/л; лізоцим слини - 8,04±0,41 - 8,9±0,12 мкг/мл; РАМ - підвищена.

У контрольній групі підлітків (n=25), які не приймали профілактичного лікування, місцевий і загальний імунітет через 1-2,5 роки і надалі перебуває на низькому рівні: Sig A - 0,070±0,002 - 0,068±0,006 г/л; лізоцим слини - 4,30±0,19 - 3,84±0,22 мкг/мл; РАМ - знижена. Повільно покращується пігієнічний стан - ГІ через 1-2,5 роки, відповідно, становить 2,38±0,17 - 1,71±0,14 бали; знижується резистентність емалі - ТЕР - 5,66±0,36 - 5,74±0,36 бали; відповідно зростає індекс КРВ до 4,78±0,73 - 6,29±0,78; приріст карієсу через 1 рік становить 1,65, через 2,5 роки - 1,17.

Таким чином, включення льодяників ехінацеї пурпурової та вітамінно-мінерального комплексу "Дуовіт" до комплексного методу профілактики карієсу зубів підвищує загальний і місцевий імунітет ротової порожнини, що, в свою чергу, позитивно впливає на зміцнення твердих тканин зубів.

Позитивний результат від використання прототипу за рахунок редукції приросту карієсу через 1 рік становить 61,4%.

Запропонованим способом вже через 1 рік досягається стабілізація карієсу у 90% підлітків, редукція приросту карієсу становить 90,3%, через 2,5 роки - 93,16%; редукція карієсу, відповідно, становить 15,48% - 31,95%; підвищується резистентність емалі зубів - ТЕР - з початкових 4,77 бали підвищився до 2,42 бали через 2,5 роки (p<0,001), що говорить про високу ефективність застосування запропонованих препаратів в комплексному методі профілактики карієсу зубів.

